

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH320002
NAZWA
OBSZARU Brzeźnicka Węgorza

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH320002	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Brzeźnicka Węgorza

1.4. Data opracowania 2002-12	1.5. Data aktualizacji 2025-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2004-04
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2008-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2021-12
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 14 października 2021 r. w spr. soo Brzeźnicka Węgorza (PLH320002)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
15.6898

Szerokość geograficzna
53.5256

2.2. Powierzchnia [ha]:

592.16

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL42	Zachodniopomorskie
------	--------------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			125.78		G	B	C	B	B
6510			2.18		G	D			
9110			11.97		G	B	C	B	B
9130			43.1		G	B	C	B	B
9160			25.45		G	B	C	B	B
91E0			120.33		G	B	C	A	B
91F0			2.91		G	D			

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki	Populacja na obszarze	Ocena obszaru
---------	-----------------------	---------------

Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1188	Bombina bombina			p				P	DD	D			
M	1337	Castor fiber			p				P	DD	D			
I	1042	Leucorrhinia pectoralis			p	1000	10000	i		G	C	A	C	B
M	1355	Lutra lutra			p				P	DD	D			
I	1060	Lycaena dispar			p				P	DD	D			
I	1037	Ophiogomphus cecilia			p	1000	10000	i		G	C	A	C	C
I	1032	Unio crassus			p	1000	10000	i		G	C	A	C	B
I	1014	Vertigo angustior			p	9000	9000	area		G	C	B	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N17	13.02
N06	18.01
N16	55.0
N19	13.56
N12	0.41
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Granice obszaru Natura 2000 Brzeźnicka Węgorza PLH320002 obejmują część doliny rzecznej malowniczo meandrującej Brzeźnickiej Węgorzy – lewego 40 km dopływu rzeki Regi, która swój początek bierze w jeziorze Studnica na Pojezierzu Drawskim (poza granicami obszaru). W obszarze Brzeźnicka Węgorza

przepływa przez dwa jeziora: Brzeźniak oraz Żabice. Na całej długości rzeki przepływającej przez obszar koncentruje się wiele wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Sama rzeka w swoim górnym biegu posiada cechy potoku górskiego – duży spadek, strome brzegi, wartki nurt i kamieniste dno. Z kolei jej dolny odcinek posiada szeroką dolinę i charakteryzuje się powolnym spływem mas wody. W obszarze dominują siedliska leśne położone na gruntach administrowanych przez Nadleśnictwo Łobez. Natomiast ze względu na to że obszar położony jest wzdłuż doliny rzecznej największy zasięg mają lasy łęgowe. Jeziora Brzeźniak oraz Żabice, przez które przepływa rzeka, stanowią jeziora typu linowo-szczupakowego, użytkowane rybacko i w niewielkim stopniu również wędkarsko ze względu na słabą dostępność (jeziora otoczone są szerokimi pasami szuwarów trzcinowych i pałkowych). Na północnym brzegu jeziora Brzeźniak znajduje się niewielka plaża.

Brzeźnicka Węgorza jest rzeką wykorzystywaną przez kajakarzy. Szlak kajakowy należy do szlaków bardzo trudnych ze względu na swój „górski” odcinek urozmaicony przeszkodami w postaci licznych zwalonych w nurt rzeki drzew, podwodnych głazów, a także pozostałości po dawnych budowach hydrotechnicznych, wśród których należy obowiązkowo wymienić ruiny młynów Kołatka i Białego Młyna. Szlak kajakowy przebiega przez tereny niezamieszkałe, leśne, urozmaicone przyrodniczo, co czyni go bardzo atrakcyjną trasą. Ponadto dzięki połączeniu Brzeźnickiej Węgorzy z rzeką Regą można dotrzeć aż do Morza Bałtyckiego. Przez teren obszaru przebiegają również lądowe szlaki turystyczne (m. in. Szlak Drawskich Grodzisk Wczesnośredniowiecznych). Na wschód od miejscowości Brzeźniak na południowym brzegu jeziora Brzeźniak, znajduje się dobrze zachowane (wały) grodzisko średniowieczne z IX-X wieku.

4.2. Jakość i znaczenie

Na terenie obszaru występuje 7 siedlisk z Załącznika I, w tym 5 siedlisk posiadających status przedmiotów ochrony oraz 8 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym 4 przedmioty ochrony w obszarze. W skali ponadlokalnej obszar stanowi ostoję dobrze zachowanych i zróżnicowanych lasów liściastych, kontrastujących z okolicznymi lasami, głównie monokulturami na gruntach porolnych lub silnie przekształconymi przez gospodarkę leśną. Nad rzeką gnieździ się para orlików krzykliwych *Aquila pomarina*. W okresie zimowym, niezamarzająca rzeka jest miejscem bytowania kaczek w ilości kilkuset osobników.

Siedliska przyrodnicze:

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*
W obszarze siedlisko występuje w podtypie 3150-1 jeziora eutroficzne, obejmujące dwa przepływowe śródlądowe jeziora: Brzeźniak i Żabice, otoczone przez szerokie pasy szuwarów pałkowych i trzcinowych. W obu jeziorach (szczególnie w jez. Brzeźniak) występuje bogata strefa eloidów i nymfheidów. Stanowią ją pospolite gatunki takie jak grążel żółty *Nuphar lutea*, grzybień biały *Nymphaea alba*, wywłócznik okółkowy *Myriophyllum verticillatum* i rogatek sztywny *Ceratophyllum demersum*.

Reprezentatywność: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobra) – oba jeziora są typowymi zbiornikami eutroficznymi, wykazującymi pewne zróżnicowanie pod względem wykształcenia roślinności wodnej.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko zajmuje w obszarze 125,78 ha, co stanowi mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa.

Stan zachowania: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobry) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

- a) Stopień zachowania struktury – II, dobrze zachowana;
- b) Stopień zachowania funkcji – II, dobre perspektywy;
- c) Możliwości odtworzenia – I, łatwe.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobre) –

Stopień rozpoznania: ocena G (dane o wysokiej jakości) – rozpoznanie pełne w ramach prac prowadzonych na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony środowiska w Szczecinie (Gawroński A. 2019).

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion*)

W obszarze zidentyfikowano dwa nieodległe płyty łąk świeżych na łagodnych stokach opadających od północy ku misie Jeziora Brzeźniak, na południe od wsi Brzeźniak (wydz. 208b, g). Siedlisko występuje tutaj w podtypie 6510-2: łąka z wiechliną łąkową i kostrzewą czerwoną (zbiorowisko *Poa pratensis*-*Festuca rubra*), jednakże w postaci kadłubowej, zdominowanej przez mietlicę pospolitą *Agrostis capillaris*. Ze względu na niewielką powierzchnię, zły stan zachowania (U2) oraz ubogi skład gatunkowy (brak gatunków cennych) nie

uznano siedliska 6510 za przedmiot ochrony.

9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)

Płaty kwaśnej buczyny występują w obszarze na stosunkowo niewielkich powierzchniach na bardziej stromych zboczach dolin i wzniesień morenowych, wyłącznie na gruntach administrowanych przez Nadleśnictwo Łobez.

Reprezentatywność: ocena B (dobra) – siedlisko w obszarze zdiagnozowane na niewielkich, rozproszonych powierzchniach, przy czym struktura i skład florystyczny typowe.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko zajmuje w obszarze 11,97 ha, co stanowi mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa.

Stan zachowania: ocena B (dobry) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

- a) Stopień zachowania struktury – II, dobrze zachowana;
- b) Stopień zachowania funkcji – II, dobre perspektywy;
- c) Możliwości odtworzenia – I, łatwe; zaburzenia typowe dla obszarów objętych gospodarką leśną.

Ocena ogólna: ocena B (dobre) – siedlisko w obszarze dobrze zachowane, nie przejawiające silnych objawów zniekształcenia, jednak wskaźniki stanu obniżone ze względu na zaburzenia typowe dla obszarów objętych gospodarką leśną (niskie zasoby martwego drewna, obecność gatunków obcych geograficznie i ekologicznie).

Stopień rozpoznania: ocena G (dane o wysokiej jakości) – rozpoznanie pełne w ramach prac prowadzonych na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie (BULiGL w Gorzowie Wielkopolskim. 2023).

9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)

Siedlisko żyznej buczyny zostało inwentaryzowane wyłącznie na gruntach administrowanych przez Nadleśnictwo Łobez, zajmuje dość duże powierzchnie w południowej i środkowej części obszaru na wzniesieniach morenowych i łagodnych stokach dolin, zwykle tworząc mozaikę z niewielkimi płatami kwaśnych buczyn na stromych partiach stoków.

Reprezentatywność: ocena A (doskonała) – siedlisko w obszarze zdiagnozowane na dużych powierzchniach, z typową strukturą i składem florystycznym.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko zajmuje w obszarze 43,1 ha, co stanowi mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa.

Stan zachowania: ocena B (dobry) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

- a) Stopień zachowania struktury – II, dobrze zachowana;
- b) Stopień zachowania funkcji – II, dobre perspektywy;
- c) Możliwości odtworzenia – I, łatwe; zaburzenia typowe dla obszarów objętych gospodarką leśną.

Ocena ogólna: ocena B (dobre) – siedlisko w obszarze nie przejawiające silnych objawów zniekształcenia, z dobrymi perspektywami zachowania

Stopień rozpoznania: ocena G (dane o wysokiej jakości) – rozpoznanie pełne w ramach prac prowadzonych na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie (BULiGL w Gorzowie Wielkopolskim. 2023).

9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)

Siedlisko grądu subatlantyckiego występuje w obszarze wyłącznie na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Łobez. Jego płaty ulokowane są równomiernie na całym obszarze – na zboczach wzdłuż Brzeźnickiej Węgorzy, na jej górnym odcinku oraz w okolicach jezior.

Reprezentatywność: ocena A (doskonała) – siedlisko w obszarze zdiagnozowane w kilku płatach, z typowym składem florystycznym w różnych warstwach, w tym z udziałem gatunków charakterystycznych nieczęstych na Pomorzu Zachodnim.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko zajmuje w obszarze 25,45 ha, co stanowi mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa.

Stan zachowania: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobry) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

- a) Stopień zachowania struktury – II, dobrze zachowana;
- b) Stopień zachowania funkcji – II, dobre perspektywy;

c) Możliwości odtworzenia – I, łatwe; zaburzenia typowe dla obszarów objętych gospodarką leśną.

Ocena ogólna: utrzymanie dotychczasowej oceny B (dobre) –

Stopień rozpoznania: ocena G (dane o wysokiej jakości) – rozpoznanie pełne w ramach prac prowadzonych na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie (BULiGL w Gorzowie Wielkopolskim. 2023).

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)

W obszarze siedlisko występuje wyłącznie na gruntach administrowanych przez Nadleśnictwo Łobez.

Dominujące wśród siedlisk leśnych występujących w obszarze, skoncentrowane po obu brzegach

Brzeźnickiej Węgorzy oraz wokół jezior oraz w obrębie niewielkich rynien między wzniesieniami morenowymi w oddz. 209-210.

Reprezentatywność: utrzymanie dotychczasowej oceny A (doskonała) – siedlisko w obszarze zdiagnozowane w kilku płatach, z typowym składem florystycznym w różnych warstwach.

Powierzchnia względna: utrzymanie dotychczasowej oceny C ($2\% \geq p > 0\%$) – siedlisko zajmuje w obszarze 120,33 ha, co stanowi mniej niż 1% całkowitej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska w obrębie terytorium państwa.

Stan zachowania: ocena B (dobry) – będąca wynikiem oceny trzech podkryteriów:

a) Stopień zachowania struktury – III, zachowana średnio lub częściowo zdegradowana;

b) Stopień zachowania funkcji – II, dobre perspektywy;

c) Możliwości odtworzenia – I, łatwe; zaburzenia typowe dla obszarów objętych gospodarką leśną.

Ocena ogólna: ocena B (dobre) – siedlisko w obszarze dość rozpowszechnione ale występuje w postaci zniekształconej i zdegenerowanej.

Stopień rozpoznania: ocena G (dane o wysokiej jakości) – rozpoznanie pełne w ramach prac prowadzonych na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie (BULiGL w Gorzowie Wielkopolskim. 2023).

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

W obszarze siedlisko występuje wyłącznie na gruntach administrowanych przez Nadleśnictwo Łobez.

Siedlisko zinwentaryzowano w dwóch lokalizacjach – w pobliżu dawnego młyna nad Brzeźnicką Węgorzą (wydz. 233a) oraz na stokach zboczy opadających ku jezioru Brzeźniak (wydz. 201c). Ze względu na obecność siedliska w postaci izolowanych, drobnopowierzchniowych płatów, posiadających zły stan zachowania (U2) za co przede wszystkim odpowiada silnie zaburzony skład gatunkowy drzewostanu, nietypowy skład florystyczny runa oraz bardzo niska zasobność w martwe drewno, 91F0 nie kwalifikuje się do uznania za przedmiot ochrony.

Gatunki:

1042 Zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*

Ze względu na dużą liczebność względną populacji i doskonały stan siedlisk gatunek uznano za przedmiot ochrony w obszarze. Zalotka większa związana jest z wodami stojącymi, preferująca wody kwaśne i silnie zarośnięte, ale częsta i liczna również w innych rodzajach zbiorników. Na terenie obszaru siedliskiem gatunku są średniej wielkości jeziora eutroficzne. Został stwierdzony nad jeziorami Żabice oraz Brzeźno, gdzie jest szczególnie częsty. Luźny szuwar trzcinowy i bogata roślinność podwodna jeziora Brzeźno stwarza tam optymalne warunki (rozległy pas składający się z grążeli i grzybieni oraz przerastających go wywłócznika i rogotka sztywnego). Licznie stwierdzano zarówno egzuwia jak i osobniki dorosłe. Gatunek na obu jeziorach tworzy metapopulację, nie jest zagrożony ani na terenie obszaru ani w regionie (Gawroński A. 2019). W skali kraju wielkość populacji w obszarze oceniono na 1000-10000 osobników – prace badawcze nad zalotką przeprowadzone w 2018 r. wykazały zagęszczenie wylinek wynoszące 22 wylinki/10m² (ocena C). Gatunek jest bardzo pospolity w Polsce, prawdopodobnie w żadnym z polskich obszarów jego populacja nie przekracza jednak 0,5% populacji krajowej, w związku z czym parametr ten nie powinien być brany pod uwagę jako decydujący dla ostatecznej oceny. Stan zachowania siedlisk gatunku oceniono jako doskonały – ocena A. Siedliska zachowane są w stopniu bardzo dobrym (stopień zachowania cech siedliska gatunku I – elementy doskonale zachowane), bez realnych zagrożeń i obecnie nie wymagają wdrożenia działań ochronnych. Stopień izolacji populacji – ocena C (brak izolacji populacji). Znaczenie obszaru dla zachowania gatunku na terenie województwa zachodniopomorskiego dobre – ocena B.

1037 Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*

Ze względu na dużą liczebność względną populacji i doskonały stan siedlisk gatunek uznano za przedmiot ochrony w obszarze. Jest to pospolity gatunek reofilnej ważki. Występuje prawie we wszystkich rzekach Polski (poza górami). Preferuje niewielkie szybko płynące ciek, ale częsta zarówno w dużych rzekach nizinnych jak i wolno płynących kanałach. Stwierdzona dość licznie w Brzeźnickiej Węgorzy, głównie na odcinku pomiędzy jeziorami Żabice i Brzeźno (Gawroński A. 2019). Charakter tego odcinka rzeki jest odpowiednim siedliskiem tego gatunku, choć osiągane liczebności są nieco mniejsze niż w siedliskach optymalnych, tj. nieco większych rzek po większym przepływie. Ciek choć w pewnym stopniu skanalizowany zachowuje cechy naturalnej rzeki, włącznie z naturalnością koryta i erozją brzegów. W Polsce populacja trzepli ma zasięg ciągły wzdłuż większości cieków. Gatunek nie jest zagrożony ani na terenie obszaru ani w regionie. W skali kraju wielkość populacji w obszarze oceniono na 1000-10000 osobników (ocena C). Gatunek jest bardzo pospolity w Polsce, prawdopodobnie w żadnym z polskich obszarów jego populacja nie przekracza jednak 0,5% populacji krajowej, w związku z czym parametr ten nie powinien być brany pod uwagę jako decydujący dla ostatecznej oceny. Stan zachowania siedlisk gatunku oceniono jako doskonały – ocena A. Siedliska zachowane są w stopniu bardzo dobrym (stopień zachowania cech siedliska gatunku I – elementy doskonale zachowane), bez realnych zagrożeń i obecnie nie wymagają wdrożenia działań ochronnych, a niższa niż możliwa liczebność populacji wynika z zmienności zasiedlanych przez gatunek siedlisk, a nie ich stanu. Stopień izolacji populacji – ocena C (brak izolacji populacji). Znaczenie obszaru dla zachowania gatunku na terenie województwa zachodniopomorskiego znaczące – ocena C.

1032 Skójka gruboskorupowa *Unio crassus*

Ze względu na dużą liczebność względną populacji i doskonały stan siedlisk gatunek uznano za przedmiot ochrony w obszarze. Gatunek rzadki, uważany z ginący i zagrożony, związany głównie z czystymi i szybko płynącymi ciekami o żwirowato-piaszczystym dnie. Występuje głównie w niewielkich i średniej wielkości ciekach. W ostatnich latach w związku z postępującą poprawą jakości wody w rzekach wydaje się zwiększać zasięg i liczebność populacji skójki. W Brzeźnickiej Węgorzy gatunek stwierdzony dość licznie prawie na całym odcinku w obszarze razem z pospolitym gatunkiem *Unio tumidus* (Gawroński A. 2019). Mimo zwiększania liczby (lub zwiększania wykrywalności) stanowisk gatunek jest jednak nadal zagrożony i wymagający ochrony. W skali kraju wielkość populacji w obszarze oceniono na 1000-10000 osobników – prace badawcze nad skójką przeprowadzone w 2018 r. wykazały obecność 25 osobników/1 m biegu rzeki (ocena C). Prawdopodobnie jedynie w rozległych obszarach Natura 2000 jego populacja może przekraczać 0,5% populacji krajowej, w związku z czym parametr ten nie powinien być brany pod uwagę jako decydujący dla ostatecznej oceny. Stan zachowania siedlisk gatunku oceniono jako doskonały – ocena A. Siedliska zachowane są w stopniu bardzo dobrym (stopień zachowania cech siedliska gatunku I – elementy doskonale zachowane), bez realnych zagrożeń i obecnie nie wymagają wdrożenia działań ochronnych. Stopień izolacji populacji – ocena C (brak izolacji populacji). Znaczenie obszaru dla zachowania gatunku na terenie województwa zachodniopomorskiego dobre – ocena B. Populacja jest cenna lokalnie i w regionie.

1014 Poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*

Ze względu na zmniejszanie się ilości stanowisk w wyniku kraju i regionie, gatunek uznano za przedmiot ochrony w obszarze. Poczwarówka zwężona występuje głównie w środkowej i północnej części kraju. Do niedawna gatunek znany z stosunkowo małej ilości stanowisk, co jednak oddawało raczej stan zbadania rodzimej malakofauny. Występuje na różnego rodzaju otwartych turzycowiskach, niekiedy spotykany również na ziołoroślach. W porównaniu do pokrewnych chronionych gatunków znosi dość duże przesuszenie siedliska, jednak nie znosi zacienienia, a przesuszenie turzycowisk ułatwia ekspansję drzew i krzewów. Niewielką populację stwierdzono na porzuconej łące po zachodniej stronie jeziora Brzeźniak. Siedlisko, jak znaczna część stanowisk tego gatunku, jest zagrożone przez zarastanie przez trzciny i bujne wysokie ziołorośla, a w przyszłości przez drzewa i krzewy. W skali kraju wielkość populacji w obszarze oceniono na 1000-10000 osobników – prace badawcze nad poczwarówką przeprowadzone w 2018 r. wykazały jej zagęszczenie 5 osobników/m² (ocena C). Gatunek jest pospolity w Polsce jednak zagrożony zanikiem siedliska (przesychanie, zarastanie siedlisk). Prawdopodobnie w żadnym z polskich obszarów jego populacja nie przekracza 0,5% populacji polskiej, w związku z czym parametr ten nie powinien być brany pod uwagę jako decydujący dla ostatecznej oceny. Stan zachowania siedlisk gatunku oceniono jako dobry – ocena B. Siedliska zachowane są w stopniu dobrym (stopień zachowania cech siedliska gatunku II – elementy dobrze zachowane), wymagają wdrożenia działań ochrony czynnej (wykaszenie). Stopień izolacji populacji – ocena C (brak izolacji populacji). Znaczenie obszaru dla zachowania gatunku na terenie województwa zachodniopomorskiego znaczące – ocena C. Opisy dla pozostałych przedmiotów ochrony zostaną

sporządzone po opracowaniu planu zadań ochronnych.

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

Jedynymi potencjalnymi siedliskami gatunku w obszarze są dwa mokradła znajdujące się na południe od jeziora Brzeźno (wydz. 209c, h) oraz na zachód od Brzeźnickiej Węgorzy (wydz. 226l,s). Ww. mokradła skontrolowane w 2020 r. (BULiGL w Gorzowie Wielkopolskim. 2023) nie wykazały obecności osobników tego gatunku). Z kolei jeziora Brzeźniak i Żabice nie stanowią optymalnych siedlisk dla kumaka ze względu na ich zbyt dużą głębokość oraz obecność licznych populacji ryb.

Ze względu na obecność w obszarze siedlisk potencjalnych kumaka nizinnego pozostawiono gatunek w SDF utrzymując dotychczasową ocenę D.

1337 Bóbr *Castor fiber*

W obszarze widoczne są ślady obecności gatunku, zarówno świeże zgryzy, jak i ślady dawnej obecności bobrów – stare, szerniałe zgryzione pnie drzew świadczące o długotrwałej obecności gatunku na tym terenie. Natomiast nie odnaleziono stanowisk rozrodczych w postaci nor, czy też żeremi (rodzina bobrów zasiedla odcinek Brzeźnickiej Węgorzy poniżej jeziora Żabice ale już poza granicami obszaru PLH320002). Ze względu na stałą obecność gatunku w obszarze pozostawiono gatunek w SDF utrzymując dotychczasową ocenę D.

1355 Wydra *Lutra lutra*

W ramach prac terenowych przeprowadzonych w 2020 r. (BULiGL w Gorzowie Wielkopolskim. 2023) potwierdzono występowanie wydry na znanych 3 stanowiskach gatunku, tj. w wydz. 200d (odcinek Brzeźnickiej Węgorzy pomiędzy jeziorami) oraz 235y (przy południowej granicy obszaru). Stwierdzono również obecność wydr nad stawami rybnymi znajdującymi się już poza granicami obszaru. Siedliska gatunku znajdujące się w obszarze, jak i kompleks stawów obfitujący w pokarm stanowi prawdopodobnie terytorium jednego osobnika.

Ze względu na występujące w obszarze optymalne siedliska, pozostawiono gatunek w SDF utrzymując dotychczasową ocenę D.

1060 Czerwończyk nieparek *Lucaena dispar*

Nierzadki gatunek motyla o zmiennej liczebności, w siedliskach naturalnych w ostatnich latach zmniejszający liczebność ze względu na intensywne koszenie i przesuszenie siedlisk. Larwy rozwijają się na dużych gatunkach szczawiów. Na terenie obszaru mógłby występować na porzuconej łące po zachodniej stronie jeziora Brzeźniak. Jednak w tym roku nie znaleziono tego motyla, uboga jest również baza pokarmowa dla gąsienic.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	F02.03		i
H	B02.04		i
H	J02.01		i
M	K02.01		i
H	A03.03		i
H	M01.03		b
H	J03.01		i
M	I01		i

M	I02		i
M	H01		b
L	E01		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewewnętrzne [i o b]
H	X		b
M	X		b
L	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1) Tracz M., Tracz M., Kaliciuk J., Ziarnik K., Leda L. 1999. Waloryzacja fauny gminy Węgorzyno. Operat Szczegółowy. Mscr. wykonany na zlecenie Biura Konserwacji Przyrody w Szczecinie; 2) Stachurska A., Ziarnik K., Leda M. 1999. Inwentaryzacja i waloryzacja szaty roślinnej gminy Węgorzyno. Operat Szczegółowy. Mscr. wykonany na zlecenie Biura Konserwacji Przyrody w Szczecinie; 3) Piątkowska D., Wiraszka P., Antoszek A. 1999. Waloryzacja przyrodnicza gminy Węgorzyno. Operat Generalny. Mscr. wykonany na zlecenie Biura Konserwacji Przyrody w Szczecinie; 4) Guzikowski P. 2001. Waloryzacja faunistyczna gminy Drawsko Pomorskie. Operat Szczegółowy. Mscr. wykonany na zlecenie Biura Konserwacji Przyrody w Szczecinie; 5) Janyszek S., Szczepanik-Janyszek M. 2001. Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Drawsko Pomorskie w zakresie przyrody nieożywionej i krajobrazu. Operat Szczegółowy. Mscr. wykonany na zlecenie Biura Konserwacji Przyrody w Szczecinie; 6) Jurkiewicz I., Mokot M., Piątkowska D. 2002. Waloryzacja przyrodnicza gminy Drawsko Pomorskie. Operat Generalny. Mscr. wykonany na zlecenie Biura Konserwacji Przyrody w Szczecinie; 7) Gawroński A. 2019. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Brzeźnicka Węgorza PLH320002 w województwie zachodniopomorskim. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie. 8) BULIGL w Gorzowie Wielkopolskim. 2023. Dokumentacja zawierająca zadania ochronne dla obszaru Natura 2000 Brzeźnicka Węgorza PLH320002 w zasięgu Nadleśnictwa Łobez. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie.

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Adres:	Polska Juliusza Słowackiego 2 71-434 Szczecin
Adres e-mail:	sekretariat@szczecin.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☒	Nie, ale jest w przygotowaniu
☐	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:	PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320002
----------------	-----------------------------

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒	Tak	☐	Nie
-------------------------------------	-----	--------------------------	-----

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--